

MATĚJ ŠINDELÁŘ – ČESKÝ FOTBALOVÝ MOZART

Fabrizio Silei, Maurizio a.C.Quarello

PŘÍBĚHY hrají pro lepší učení, pro motivaci, pro pochopení souvislostí i zapamatování si reálií zcela zásadní roli. Příběh fotbalisty Matěje Šindeláře je cenný tím, že jím snadno zaujmeme i chlapce, a to ve věku, kdy většinou o četbu ztrácejí zájem.

➤ NÁMĚT NA PRÁCI S KNIHOU DO DĚJEPISU

Kreativním učitelům může příběh M.Šindeláře posloužit jako vhodný úvod k tématu fašismu, holocaustu či 2.světové války.

Před četbou lze napsat na tabuli citaci z knihy:

„Jsou chvíle, kdy ztratit vše je ta jediná možnost, jak něco zachránit.“

- **Žáci ať vymýšlejí situace, v nichž by tato věta mohla platit.**

(Jako nápovědu jim můžete poskytnout letopočet 1939, případně říci, co se toho roku v Evropě stalo.)

V průběhu četby:

Během čtení příběhu o M.Šindelářovi ať žáci sledují, ve kterém okamžiku (okamžicích) se vyjasní, jak je věta myšlená v kontextu Šindelářova příběhu / jak je myšlená v kontextu doby a požádat je, ať se pokusí o co nejpřesnější vyjádření jejího smyslu. – Písemně.

Po četbě:

Vraťte se společně k tomu, jaké situace žáci vymýšleli před četbou. Blížil se něčí odhad témuž typu hrdinství, o němž pojednává kniha?

- Poskytněte žákům výklad o omezeních spjatých s nacistickou okupací, případně je seznámte s dalšími příběhy lidí, kteří se v osudových chvílích okupace vzepli politické moci, zachovali se statečně (zachránili svou čest, svědomí, důstojnost, i když přišli „o všechno“).

Na závěr hodiny by žáci mohli znovu sami – tentokrát již mnohem přesněji, tedy s porozuměním - odhadovat, co všechno můžeme v době okupace vnímat jako odvahu, statečnost, hrdinství.

➤ NÁMĚT NA PRÁCI S KNIHOU DO OBČANSKÉ VÝCHOVY

Před četbou:

Zeptejte se žáků, co je to podle nich hrdinství – v menších skupinkách se mohou pokusit o zobecňující definici.

Četba dvou textů (žáci si mohou sami vybrat, který text chtějí číst)

Polovině třídy poskytněte příběh Matěje Šindeláře, druhé polovině třídy rozdejte nakopírovaný článek, který pojednává o sportovních vítězstvích i občanské statečnosti české gymnastky Věry Čáslavské. (Např. text Jana H.Vitvara: Ultra C v českém mozku – In.: Respekt, roč.27, č.36, 5.-11.9. 2016)

Po četbě:

Žáci si vzájemně převyprávějí, o čem byl příběh, který právě přečetli.

Otázky:

- Čím jsou si příběhy podobné a v čem se liší?
- V čem spočívala statečnost M.Šindeláře a v čem spočívala statečnost V.Čáslavské?
- Jak byste charakterizovali dobu, v níž se příběhy odehrály? – Jsou si situace v Rakousku 1938 a situace v Československu v roce 1968 něčím podobné?
- Vraťte se ke společným definicím hrdinství ze začátku hodiny. – Hodí se také k příběhům, které jste četli? – (Pokud nikoliv nebo jen nepřesně, upravte je tak, aby se definice mohla vztahovat k těmto dvěma osudům.)

Zpracovala: Nina Rutová, lektorka programu Čtením a psaním ke kritickému myšlení, editorka časopisu Kritická gramotnost.